

Patvirtinta:
LSMU VA Veterinarijos fakulteto tarybos posėdyje
2021-10-21, Prot. Nr. VF10-15
Pakeitimai patvirtinti:
LSMU VA Veterinarijos fakulteto tarybos posėdyje
2023-05-16 Prot. Nr. VAF10-10
Pakeitimai patvirtinti:
LSMU VA Veterinarijos fakulteto tarybos posėdyje
2024-01-16 Prot. Nr. VAF10-01

MAISTO MOKSLO MAGISTRANTŪROS NUOLATINIŲ IR IŠTĚSTINIŲ STUDIJŲ BAIGIAMŲJŲ DARBŲ RENGIMO, GYNIMO IR VERTINIMO TVARKA

I. BENDROJI DALIS

1. Ši tvarka nustato antrosios pakopos Maisto mokslo nuolatinių ir ištęstinių studijų programos magistro baigiamojo darbo rengimo, gynimo ir vertinimo tvarką Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (LSMU) Veterinarijos akademijoje (toliau – VA).
2. Tvarka parengta remiantis šiais teisės aktais:
  - 2.1. LR Mokslo ir studijų įstatymu. 2016 m. birželio 29 d. Nr. XI-242. Pakeitimo įstatymas Nr. XII-2534 (suvestinė redakcija 2023 m. birželio 27 d. Nr. XIV-2095).
  - 2.2. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymu „Bendrieji studijų vykdymo reikalavimai“ 2016 m. gruodžio 30 d. Nr. V-1168. (nauja redakcija nuo 2023 09 01 (TAR, 2023, Nr. 2023-14153)).
  - 2.3. LSMU Studijų reglamentu (patvirtintu 2023 m. birželio 22 d. Senato nutarimu Nr. 170-04).
  - 2.4. LSMU magistro darbų, daktaro disertacijų arba monografijos santraukų elektroninių dokumentų parengimo, pateikimo įkelti ir įkėlimo į Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių dokumentų informacinės sistemos talpyklas bei naudojimo tvarkos nuostatais (patvirtintais Senato 2011-01-21 nutarimu Nr. 5-02).

II. PAGRINDINĖS SĄVOKOS, FUNKCIJOS, PAREIGOS IR ATSAKOMYBĖ

3. **Magistro baigiamasis darbas** – tai studento pasirinktas kvalifikacinis savarankiškas, originalus darbas, antrosios pakopos Maisto mokslo studijų programos tikslus ir rezultatus atitinkančia tema ir pagrįstas atliktais moksliniais tyrimais.
  - 3.1. Baigiamajame darbe parodomas gebėjimas vykdyti mokslinę paiešką, apibendrinimą, pasinaudojant įgytomis žiniomis spręsti konkrečius mokslinius uždavinius, originaliai kurti ir pritaikyti dažniausiai mokslinių tyrimų suformuotas idėjas, tobulinti kritinį mąstymą. Baigiamajam darbui būtinas naujų tyrimų ar dėsningumų aprašymas, žinomų tyrimų metodikų apibendrinimas, remiantis kitų mokslininkų duomenimis savo studijų srityje.
  - 3.2. Baigiamasis darbas gali būti taikomojo pobūdžio ir turėti praktinio mokslinio darbo elementų, paties rengėjo atliktų tyrimų: fizikinių cheminių, technologinių, mikrobiologinių, anketinių apklausų ar kt. Gauti duomenys turi būti susisteminti, išanalizuoti bei pateiktos išvados. Šis darbas turi atskleisti intelekto brandą, teorines mokslines žinias, praktinius įgūdžius, profesinę kompetenciją bei pasirengimą savarankiškai mokslinei ir (ar) praktinei veiklai.
4. **Magistro baigiamojo darbo rengėjas** – studentas, studijuojantis LSMU Maisto mokslo magistrantūros nuolatinių ir (ar) ištęstinių studijų programoje. Baigiamąjį darbą studentas rengia vadovaudamasis Maisto mokslo studijų programos studijų planu bei šiuo dokumentu, o ginti darbą gali tik įvykdęs visus studijų programos akademinis reikalavimus.
5. **Studento pareigos baigiamojo darbo rengimo ir gynimo metu:**
  - 5.1. Nurodytu laiku LSMU katedroje/klinikoje/institute (toliau - padalinyje) pasirinkti studijų baigiamojo darbo temą ir magistro baigiamojo darbo vadovą (toliau – Vadovas).
  - 5.2. Su Vadovu parengti baigiamojo darbo individualų planą (nuolatinių studijų **1 priedas**, ištęstinių studijų **2 priedas**) ir jo laikytis.
  - 5.3. Bendradarbiauti su Vadovu, aptariant darbo vykdymo eigą ir iškilančias problemas.

- 5.4. Laikytis bendrųjų tyrimų etikos reikalavimų ir gauti Universiteto bioetikos centro pritarimą studento atliekamam tiriamajam darbui, jeigu jame dalyvauja asmenys.
- 5.5. Surinkti tyrimo medžiagą ir (ar) atlikti baigiamojo darbo plane numatytus tyrimus.
- 5.6. Laiku pristatyti baigiamojo darbo ataskaitą.
- 5.7. Laiku pateikti Vadovui pirminį baigiamojo darbo rankraštį bei, atsižvelgiant į Vadovo pastabas ir rekomendacijas, jį pataisyti.
- 5.8. Nustatytu laiku parengtą baigiamąjį darbą pateikti padaliniui ir pristatyti darbą padalinio posėdyje.
- 5.9. Vykdyti kitas funkcijas, numatytas LSMU Senato nutarimuose.
6. **Magistro baigiamojo darbo vadovas.** Vadovu gali būti studijų krypties dalykų dėstytojas, ir (ar) mokslininkas, turintis mokslo daktaro laipsnį ir vykdamas tyrimus ir (ar) veiklą maisto mokslo srityje. Vadovų kandidatūros tvirtinamos padalinio posėdyje.
7. **Vadovo funkcijos:**
  - 7.1. Konsultuoti dėl baigiamojo darbo temos, tikslo ir uždavinių suformulavimo bei individualaus darbo plano parengimo.
  - 7.2. Konsultuoti dėl literatūros šaltinių tinkamumo.
  - 7.3. Aptarti baigiamojo darbo metodiką.
  - 7.4. Esant poreikiui, rekomenduoti gretimų mokslo sričių konsultantus.
  - 7.5. Sistemingai stebėti baigiamojo darbo rengimo eigą, padėti spręsti išskylančias problemas.
  - 7.6. Teikti pastabas ir pasiūlymus studentui, rengiant baigiamąjį darbą.
  - 7.7. Konsultuoti studentą dėl gautų duomenų interpretavimo.
  - 7.8. Konsultuoti studentą dėl baigiamojo darbo pristatymo parengimo.
  - 7.9. Dalyvauti svarstant baigiamuosius darbus padalinio posėdyje.
  - 7.10. Vadovas negali būti skiriamas baigiamųjų darbų gynimo komisijos, kurioje yra pristatomas jo vadovaujamo studento darbas, nariu.
8. **Vadovo, padalinio ir temos keitimas:**
  - 8.1. Jeigu, dėl svarbių priežasčių, tenka keisti vadovą tame pačiame padalinyje, organizuojamas padalinio posėdis, kurio metu argumentuojama būtinybė keisti darbo vadovą. Padaliniui pritarus leisti keisti darbo vadovą, dekanui pristatomas padalinio posėdžio protokolo išrašas, kuriuo vadovaudamasis dekanas priima galutinį sprendimą ir tai patvirtina potvarkiu. Keisti vadovą, jeigu baigiamojo darbo tema nesikeičia, galima likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki studijų pabaigos, jeigu baigiamojo darbo tema keičiasi – likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki studijų pabaigos.
  - 8.2. Jeigu, dėl svarbių priežasčių, tenka keisti padalinį ir vadovą, keitimas derinamas su fakulteto dekanu, abiejų padalinių (esamu bei būsimu) darbo vadovais, likus ne mažiau kaip 1 metams iki studijų pabaigos.
  - 8.3. Baigiamojo darbo tema gali būti keičiama, bet ne vėliau, kaip likus 6 mėnesiams iki studijų pabaigos. Baigiamojo darbo pavadinimo paskutinė redakcija turi būti patvirtinama per paskutinį padalinio posėdį, kuriame svarstomi baigiamieji darbai. Dekanatui pateikiamas padalinio protokolo išrašas.
9. **Recenzentas** – Maisto mokslo studijų programos specialybės dalykų dėstytojas ir (ar) mokslininkas, turintis mokslų daktaro laipsnį ir ne mažesnę kaip 3 m. darbo patirtį universitete, vertinantis magistranto baigiamąjį darbą ir rašantis atsiliepimą – recenziją (**3 priedas**).
10. Maisto mokslo magistro baigiamojo darbo recenzavimui skiriamas 1 recenzentas.
11. Recenzento funkcijos:
  - 11.1. Recenzuoja baigiamąjį darbą, įvertinant jo atitikimą keliamiems reikalavimams ir įvertina 10 balų sistemoje (**4 priedas**), užpildant recenzijos formą (**3 priedas**).
12. Recenzentų sąrašą dekanu teikimu, įsakymu skiria ir tvirtina LSMU Rektorius arba jo paskirtas kitas vadovas.
13. Ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo išleisto Rektoriaus įsakymo dėl leidimo studentui ginti baigiamąjį darbą, bet ne vėliau kaip likus 3 darbo dienoms iki baigiamojo darbo gynimo datos. Rektoriaus ar prorektorius studijoms sprendimu nustatoma baigiamojo darbo gynimo data, ne vėliau kaip likus 10 darbo dienų suformuojama baigiamųjų darbų gynimo komisija ir apeliacijų komisija.
14. **Baigiamųjų darbų gynimo komisija** (toliau – Komisija) – VF dekanu teikimu Rektoriaus tvirtinama kompetentingų maisto mokslo srities specialistų – dėstytojų, mokslininkų, praktikų

profesionalų, socialinių partnerių atstovų, ne mažiau kaip 7 narių komisija ir sekretorius. Baigiamojo darbo gynimas gali būti vykdomas, dalyvaujant pirmininkui ir ne mažiau kaip 5 Komisijos nariams.

15. **Komisijos pirmininkas** turi būti patyręs maisto mokslo srities mokslininkas, turintis mokslų daktaro laipsnį.

16. **Komisijos sekretorius** – asmuo, pildantis baigiamųjų darbų gynimo protokolus, žiniaraščius ir studijų knygeles (įstojusiems iki 2017 metų. Sekretoriumi gali būti skiriamas aptarnaujančiojo personalo darbuotojas, studijų administratorius, laborantas).

17. **Komisijos funkcijos:**

17.1. Kiekvienas Komisijos narys vertina baigiamuosius darbus ir jų pristatymą, pagal Veterinarijos fakulteto taryboje patvirtintą vertinimo formą (**5 priedas**), 10 balų sistemoje (**4 priedas**).

18. **Apeliacijų komisija** – VF dekanato teikimu Rektoriaus tvirtinama komisija. Apeliacijų komisiją sudaro 3 Studentų atstovybės deleguoti atstovai ir 6 administracijos ir (ar) dėstytojų atstovai. Apeliacinė komisija veikia LSMU Studijų reglamento nustatyta tvarka.

III. BAIGIAMŪJŲ DARBŲ RENGIMO TVARKA

19. Baigiamųjų darbų preliminarias temas, studijų krypties dalykus vedantys dėstytojai kiekvienais metais pateikia dekanatui iki einamųjų metų sausio 15 d. Temas gali pasiūlyti ir patys studentai. Baigiamųjų darbų tematika turi būti maisto mokslo srities ir atitikti Maisto mokslo studijų programos antrosios pakopos studijų tikslus ir rezultatus.

20. Baigiamųjų darbų temos, prieš pateikiant dekanatui, turi būti apsvarstomos padalinio posėdyje, bei peržiūrimos Studijų programos komitete (SPK), siekiant užtikrinti temos moksliskumo, aktualumo ir atitikimo Maisto mokslo antrosios pakopos studijų programos studijų rezultatų lygmenį.

21. Patvirtintos temos skelbiamos dekanate ir (ar) LSMU elektroninėje erdvėje iki einamųjų metų vasario 1d.

22. Kiekvienas studentas: nuolatinį studijų ir iššestinių studijų iki rugsėjo 15 d. privalo pasirinkti preliminarį temą ir ją suderinti su baigiamojo darbo vadovu.

23. Studentui nepasirinkus padalinio, kuriame atliks baigiamąjį darbą, dekanas, atsižvelgdamas į padaliniuose atliekančių baigiamuosius darbus studentų skaičių, per 5 darbo dienas nuo galutinio studentų pasirinkimo termino, priskiria studentą atitinkamam padaliniui.

24. Studentams pasirinkus baigiamojo darbo vadovą bei padalinį, kuriame atliks baigiamąjį darbą, dekanas išleidžia potvarkį, kuriame nurodoma studento vardas ir pavardė bei padalinys, kuriame bus atliekamas baigiamasis darbas.

25. Baigiamieji darbai nuolatinį ir iššestinių studijų programų studentų pradedami rengti nuo 1 semestro pradžios, pagal studijų planą.

26. Per kalendorinį mėnesį, nuo baigiamojo darbo rengimo pradžios (t.y. iki rugsėjo 30 d.), studentas, kartu su Vadovu, parengia individualų darbo planą (nuolatinį studijų **1 priedas**, iššestinių studijų **2 priedas**), kuriame nurodoma darbo tema, darbo tikslas, uždaviniai bei numatomi atlikti darbai ir preliminarūs jų atlikimo terminai. Individualus darbo planas tvirtinamas padalinio posėdyje.

27. Studentas baigiamąjį darbą rengia savarankiškai, vadovaudamasis Tvarkoje nurodytais reikalavimais. Medžiagą baigiamajam darbui studentas renka savarankiško darbo valandomis VA padaliniuose, įmonėse, laboratorijose ir (ar) kitose institucijose, vykdančiose veiklą, susijusią su maisto mokslo sritimi ir baigiamojo darbo tematika.

28. Studentui, suderinus su padalinio ir baigiamojo darbo vadovu, gali būti sudaromos sąlygos naudotis Universiteto katedrose, laboratorijose ar kituose padaliniuose esančia įranga, reikalinga baigiamojo darbo rengimui.

29. Tyrimams atlikti studentas privalo gauti LSMU Bioetikos centro pritarimą.

30. Baigiamojo darbo rengimo metu, kiekvieno semestro pabaigoje, Vadovas vertina studento atliktus darbus, pagal individualų darbo planą ir LSMU SIS duomenų bazėje elektroniniame žiniaraštyje pažymi įskaitą (įskaityta/neįskaityta), o padalinio suformuotas žiniaraštis pristatomas į dekanatą.

31. Baigiamųjų darbų rengimo eiga nuolatinėms studijoms apsvaustoma 2 semestro pabaigoje, ištėstinėms studijoms apsvaustoma 2 ir 4 semestro pabaigoje padalinio, kurioje vykdomas darbas, posėdyje ir dekanatui pateikiama studento tarpinė ataskaita (**6 priedas**) su padalinio posėdžio protokolo išrašu, kuriame pažymėta ar studentas įvykdė suplanuotas užduotis. Studentui, neįvykdžiusiam suplanuotų užduočių, fiksuojama akademinė skola, kuri gali būti likviduojama per skolų likvidavimo savaitę.

32. Baigtas rengti baigiamasis darbas Vadovui pristatomas likus ne mažiau kaip 3 mėnesiams iki numatytos viešo pristatymo dienos.

32.1. Darbo priešlapyje (**7 priedas**) būtini studento parašai, patvirtinantys darbo savarankiškumą ir atsakomybę už darbo lietuvių kalbos taisyklingumą (užsienio studentams – anglų kalbos).

32.2. Vadovas, patikrinęs darbą, jo priešlapyje (**7 priedas**) įrašo išvadą, dėl darbo baigtumo bei atitikimo Tvarkoje aprašytiems reikalavimams ir tai patvirtina.

32.3. Baigiamojo darbo vadovas, naudodamasis Universiteto prenumeruojama ir administruojama teksto sutapties programine įranga „Oxsico“ patikrina studento baigiamąjį darbą, siekiant įvertinti, ar nėra bandymų pažeisti kitų asmenų autorių teises. Darbo teksto sutaptis negali viršyti 30 procentų. Teksto sutapties ataskaita, kurią generuoja duomenų patikros programinė įranga, privalo būti pateikiama dekanatui.

33. Parengtas ir Vadovo patvirtintas baigiamasis darbas svarstomas padalinio posėdyje. Padalinyje aprobuoti baigiamieji darbai kartu su posėdžio protokolo išrašu, kuriame nurodomi studentų sąrašai, kuriems rekomenduojama arba nerekomenduojama ginti darbą, pristatomi į dekanatą. Pristatomi tik tie darbai, kurie atitinka visus magistro baigiamųjų darbų tvarkoje nurodytus reikalavimus.

34. Baigiamuosius darbus gali ginti studentai, įvykdę visus studijų programos reikalavimus. Sprendimas leisti studentui ginti baigiamąjį darbą įforminamas Rektoriaus įsakymu.

35. Baigiamojo darbo ginti neleidžiama studentui, turinčiam akademinį skolų.

36. Jei, rengiant baigiamąjį darbą, nustatomas nesąžiningas elgesys, darbo plagijavimas, dubliavimas ar tyrimų duomenų klastojimas, tai nustatęs asmuo rašo tarnybinį pranešimą dekanui. Toliau vadovaujamas LSMU Studijų reglamento nustatyta tvarka.

37. Visi baigiamieji darbai dėl plagijavimo privalomai tikrinami LSMU Senato nustatyta tvarka.

38. Leidus ginti baigiamąjį darbą, studentas privalo įkelti baigiamąjį darbą į Mokslo informacijos sistemą CRIS likus ne mažiau kaip 30 kalendorinių dienų iki Rektoriaus patvirtintos magistro darbo viešojo gynimo dienos.

39. Baigiamųjų darbų rengimo detalieji ir raštvedybos reikalavimai pateikti **9 ir 10 prieduose**.

IV. BAIGIAMŪJŲ DARBŲ RECENZAVIMAS

40. Likus ne mažiau kaip 30 dienų iki darbo gynimo, darbas per CRIS Informacijos sistemą pateikiamas recenzentui.

41. Recenzentas įvertina darbą pagal **3 priede** pateiktus recenzijos formoje kriterijus ir, iki dekanato nurodytos datos (likus ne mažiau kaip 3 dienoms iki baigiamojo darbo gynimo), pristato darbo recenziją su vertinimu studentui bei dekanatui.

42. Recenzentui baigiamąjį darbą įvertinus neigiamai, fakulteto dekanato potvarkiu skiriamas antrasis recenzentas. Jei antrasis recenzentas darbą įvertina neigiamai, ginti baigiamojo darbo neleidžiama, o studentas braukiamas iš studentų sąrašų. Jei antrojo recenzento recenzija yra teigiama – darbą leidžiama ginti.

V. BAIGIAMŪJŲ DARBŲ GYNIMO EIGA

43. Baigiamųjų darbų viešojo gynimo data skelbiama ne vėliau, kaip prieš mėnesį VF dekanate ir (ar) universiteto elektroninėje erdvėje.

44. Komisijos pirmininkas ir nariai iki darbų gynimo datos turi susipažinti su baigiamaisiais darbais CRIS Informacinėje sistemoje arba dekanate.

45. Baigiamieji darbai ginami viešajame posėdyje.

46. Dekanatas elektroninėje erdvėje pateikia baigiamuosius darbus su recenzijomis gynimo Komisijos pirmininkui ir nariams iki posėdžio.

47. Baigiamojo darbo gynimo procedūra:

- 47.1. Komisijos pirmininkas pristato komisijos sudėtį, paskelbia jos įgaliojimus, paaiškina gynimo procedūros eigą.
- 47.2. Studentas, gynimo metu, pristato pateiktą – parengtą baigiamojo darbo pristatymo pranešimą (*MS Power Point* programa) kuriame nurodoma darbo tema, jos aktualumas, tikslas, uždaviniai, tyrimo metodai, rezultatai ir išvados bei, jei numatyta, rekomendacijos ir (ar) pasiūlymai.
- 47.3. Studento pranešimui skiriama iki 12 min.
- 47.4. Po studento pranešimo Komisijos pirmininkas pristato recenzento pastebėjimus ir klausimus, o studentas atsako į recenzento bei kitų Komisijos narių pateiktus klausimus. Recenzento vertinimas balais viešai neskelbiamas.

VI. BAIGIAMŪJŲ DARBŲ VERTINIMAS

48. Baigiamąjį darbą recenzentas įvertina pagal **3 priedo** formoje pateiktus kriterijus 10 balų sistemoje (**4 priedas**).
49. Komisijos nariai posėdžio metu kiekvieną darbą vertina pagal **5 priede** pateiktus kriterijus pildydami baigiamųjų darbų komisijos nario vertinimo formą, kurioje surašo savo pastebėjimus ir argumentus bei užduodamus klausimus. Įrašydamas galutinį įvertinimą 10 balų sistemoje, skliausteliuose pateikia įvertinimo reikšmę tekstu.
50. Galutinį baigiamojo darbo įvertinimą sudaro recenzento įvertinimas – 30 proc. (procentinis koeficientas – 0,3) ir komisijos narių įvertinimo vidurkis – 70 proc. (procentinis koeficientas – 0,7). Tarpiniai (kiekvieno vertintojo) įvertinimai rašomi šimtųjų dalių tikslumu. Galutinis rezultatas apvalinamas iki sveiko skaičiaus, pagal matematinės taisyklės.
51. Galutinis baigiamojo darbo įvertinimas apskaičiuojamas pagal formulę:

$$E = 0,3 \times R + 0,7 \times \left(\frac{K_1 + \dots + K_n}{n} \right)$$

E – galutinis baigiamojo darbo įvertinimas;

R – recenzento vertinimas;

K – komisijos narių vertinimai;

n – komisijos narių skaičius.

52. Sekretorius į baigiamųjų darbų gynimo protokolą įrašo baigiamojo darbo temą, recenzento balą bei Komisijos narių balų vidurkį šimtųjų dalių tikslumu ir galutinį balą. Protokole surašomi Komisijos narių užduoti klausimai bei studento atsakymai. Protokolą pasirašo visi Komisijos nariai.
53. Galutinius vertinimus sekretorius surašo į baigiamojo darbo gynimo žiniaraštį ir studijų knygelę (įstojusiems iki 2017 metų), kurioje pasirašo kiekvienas Komisijos narys.
54. Galutiniai baigiamųjų darbų balai, prieš juos paskelbiant studentams, patvirtinami Komisijos balsavimu.
55. Neapgintas baigiamasis darbas, įvertintas mažiau nei 5 balais, traktuojamas kaip akademinis įsiskolinimas, o studentas braukiamas iš studentų sąrašo.
56. Studentui, kuris yra neapgynęs baigiamojo darbo, leidžiama ginti baigiamąjį darbą tik atnaujinus studijas LSMU Studijų reglamento nustatyta tvarka.
57. Jeigu studentas nesutinka su baigiamojo darbo įvertinimu, jis turi teisę teikti apeliaciją LSMU Studijų reglamento nustatyta tvarka.
58. Asmenims, įvykdžiusiems studijų programą ir apgynusiems baigiamąjį darbą, suteikiamas Žemės ūkio mokslų magistro laipsnis bei išduodamas aukštojo mokslo diplomas ir jo priedėlis.

VII. TVARKOS ĮSIGALIOJIMAS

59. Maisto mokslo studijų magistro baigiamųjų darbų rengimo, gynimo ir vertinimo tvarkos įsigalioja nuo 2022 m. rugsėjo 1 d.

VIII. STUDENTO TEISĖS

60. Dėl vertinimo ir vertinimo procedūrų studentas turi teisę teikti apeliaciją vadovaudamasis **LSMU Studijų Reglamente nuostatomis**.
61. Dėl priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, persekiojimo ar smurto atvejams, studentas gali tiesiogiai kreiptis į Universiteto administraciją arba užpildyti Universiteto interneto puslapyje

Akademinės etikos skirsnyje esančią pranešimo formą lietuvių arba anglų kalba, kaip nurodyta **Priekabiavimo, seksualinio priekabiavimo, persekiojimo ir smurto Lietuvos sveikatos mokslų universitete prevencijos taisyklėse**. Diskriminaciją, priekabiavimą ar kitą orumą žeminantį įvykį patyrusiems LSMU darbuotojams ir studentams teikiama nemokama psichologinė pagalba.

62. Dėl ginčų su administracija ir kitais darbuotojais studentai turi teisę skųstis vadovaujantis **LSMU Studentų ginčų su administracija ir kitais darbuotojais nagrinėjimo tvarka**.

IX. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

63. Tvarka gali būti keičiama Veterinarijos fakulteto tarybos sprendimu. Paskutiniai pakeitimai įsigalioja nuo 2024 m. rugsėjo mėn. 1 d.

PRIEDAI

TVIRTINU:

Veterinarijos fakulteto dekanas

Vardas, pavardė

20 m. d.

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
MAISTO MOKSLO PROGRAMA
MAGISTRANTŪROS IŠTEŠTINĖS (NUOLATINĖS) STUDIJOS
..... KATEDRA (ar KLINIKA, INSTITUTAS)**

Studento (-ės) Vardenio Pavardenio

... kurso ... grupės

INDIVIDUALUS DARBO PLANAS

Magistro baigiamojo darbo rengimo trukmė: yyyy mm dd – yyyy mm

Baigiamojo darbo tema:

Pavadinimas pavadinimas pavadinimas pavadinimas

Darbo vadovas

pedagoginis vardas, mokslo laipsnis

Vardenis Pavardenis

Kaunas, metai

Darbo tikslas:

Darbo uždaviniai:

BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO PLANAS

Užduotys	Užduočių atlikimo terminas
Darbo temos aptarimas su darbo vadovu. Magistrinio darbo individualaus darbo plano parengimas, plano apsvaistymas katedroje, pateikimas vadovui ir dekanatui <i>(patvirtintas individualus darbo planas kartu su padalinio posėdžio protokolo išrašu pristatomas į dekanatą iki dekanato nurodytos datos)</i>	20.. m. rugsėjo-spalia mėn.*
Teorinės studijos reikalingos magistrinio darbo problemos sprendimui. Išsami literatūros šaltinių analizė. Teorijų, koncepcijų, modelių analizė. Teorinių nuostatų, pagal kurias bus vykdomas tyrimas analitinėje dalyje, formulavimas.	20.. m. spalio–gruodžio mėn.
Literatūrinės medžiagos apie .... rinkimas. Darbo metodikų .... įsisavinimas.	20.. m. sausio–birželio mėn.
Ataskaitos už pirmą darbo etapą paruošimas pagal nustatytą formą. Ataskaitos pristatymas katedros posėdyje. <i>(Ataskaitą bei katedros protokolo išrašą pristatyti į dekanatą.)</i>	20.. m. birželio mėn.*
Tyrimų, eksperimento planavimas, jo atlikimas ar ..... kitos tyrimo medžiagos rinkimas.....	20.. m. rugsėjo mėn. – 20.. m. spalio mėn.
Išsami literatūros šaltinių analizė. Literatūros apžvalgos parengimas.	20.. m. lapkričio mėn. – 20.. m. gruodžio mėn.
Kiekybinė bei kokybinė duomenų analizė. .... tyrimo rezultatų apdorojimas, apibendrinimas ir parengimas.	20.. m. sausio–vasario mėn.
Išvadų apie gautų rezultatų praktinį pritaikymą formulavimas. Apibendrinančių išvadų, pasiūlymų bei rekomendacijų rengimas. Rezultatų aptarimo dalies rašymas.	20.. m. kovo mėn.
Magistrinio darbo literatūros ir informacijos šaltinių sąrašo parengimas. Magistrinio darbo sutvarkymas (titulinio puslapio, turinio, paveikslų, lentelių, teksto korektūra ir pan.).	20.. m. kovo mėn.
Santraukos anglų kalba parengimas.	20.. m. balandžio mėn.
Galutinio darbo pateikimas vadovui. Darbo tinkamumo gynimui vadovo įvertinimas.	20.. m. balandžio mėn.
Darbo aprobavimas padalinyje <i>(data gali būti patikslinta einamaisiais metais).</i>	Iki 20.. m. gegužės 1 d.*
Magistrinio darbo galutinis įforminimas ir pateikimas dekanatui <i>(pateikimo data bus tikslinama dekanato)</i>	20.. m. gegužės mėn.*
Darbo patalpinimas į ETD duomenų bazę <i>(tikslī data bus nurodyta einamaisiais metais).</i>	20.. m. gegužės mėn.*
Straipsnio SMD darbams parengimas <i>(neprivaloma).</i>	20.. m. .... mėn.
Numatoma gynimo data <i>(tikslī data bus nurodyta dekanato einamaisiais metais).</i>	2015 m. birželio mėn.*

Pastaba: *— lentelėje eilučių ir datų nekeisti.

Individualus magistro baigiamojo darbo planas apsvaistytas ..... katedros (instituto) posėdyje 20.. m. .... mėn. .... d., Protokolo Nr. ....

Darbo vadovas (-ė)

(parašas)

pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė

Studentas (-ė)

(parašas)

Vardas, pavardė

TVIRTINU:

Veterinarijos fakulteto dekanas

Vardas, pavardė

20 m. d.

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
MAISTO MOKSLO PROGRAMA
MAGISTRANTŪROS IŠTĚSTINĖS STUDIJOS
..... KATEDRA (KLINIKA, INSTITUTAS)**

Studento (-ės) Vardenio Pavardenio

... kurso ... grupės

INDIVIDUALUS DARBO PLANAS

Magistro baigiamojo darbo rengimo trukmė: yyyy mm dd – yyyy mm

Baigiamojo darbo tema:

Pavadinimas pavadinimas pavadinimas pavadinimas

Darbo vadovas

pedagoginis vardas, mokslo laipsnis,

Vardenis Pavardenis

Kaunas, metai

Darbo tikslas:

Darbo uždaviniai:

BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO PLANAS

Užduotys	Užduočių atlikimo terminas
Darbo temos aptarimas su darbo vadovu. Magistrinio darbo individualaus darbo plano parengimas, plano apsvaistymas katedroje, pateikimas vadovui ir dekanatui <i>(patvirtintas individualus darbo planas kartu su padalinio posėdžio protokolo išrašu pristatomas į dekanatą iki nustatytos datos)</i>	20.. m. rugsėjo-spilio mėn. arba sesijos metu*
Teorinės studijos reikalingos magistrinio darbo problemos sprendimui. Išsami literatūros šaltinių analizė. Teorinių nuostatų, pagal kurias bus vykdomas tyrimas analitinėje dalyje, formulavimas.	20.. m. spalio–gruodžio mėn.
Literatūrinės medžiagos apie darbo tema rinkimas. Darbo metodikų įsisavinimas.	20.. m. sausio–birželio mėn.
Ataskaitos už pirmą darbo etapą paruošimas pagal nustatytą formą. Ataskaitos pristatymas katedros posėdyje. <i>(Ataskaitą bei katedros protokolo išrašą pristatyti į dekanatą.)</i>	20.. m. birželio mėn.*
Tyrimų, eksperimento planavimas, jo atlikimas ar kitos su baigiamojo darbo tematika medžiagos rinkimas	20.. m. rugsėjo mėn. – 20.. m. vasario mėn.
Išsami literatūros šaltinių analizė. Literatūros apžvalgos parengimas.	20.. m. kovo mėn.
Kiekybinė bei kokybinė duomenų analizė. Tyrimo rezultatų įvertinimas.	20.. m. balandžio – birželio mėn.
Ataskaitos už antrąjį darbo etapą paruošimas pagal nustatytą formą. Ataskaitos pristatymas katedros posėdyje. <i>(Ataskaitą bei katedros protokolo išrašą pristatyti į dekanatą.)</i>	20.. m. birželio mėn.*
Tyrimų rezultatų apibendrinimas. Išvadų ormulavimas. Apibendrinančių išvadų, pasiūlymų bei rekomendacijų rengimas. Rezultatų aptarimo dalies rašymas.	20.. m. rugsėjo mėn. - 20.. m. vasario mėn.
Magistrinio darbo literatūros ir informacijos šaltinių sąrašo parengimas. Magistrinio darbo sutvarkymas (titulinio puslapio, turinio, paveikslų, lentelių, teksto korektūra ir pan.).	20.. m. kovo mėn.
Santraukos anglų kalba parengimas.	20.. m. balandžio mėn.
Galutinio darbo pateikimas vadovui. Darbo tinkamumo gynimui vadovo įvertinimas.	20.. m. balandžio mėn.
Darbo aprobavimas padalinyje <i>(data gali būti patikslinta einamaisiais metais).</i>	Iki 20.. m. gegužės 1 d.*
Magistrinio darbo galutinis įforminimas ir pateikimas dekanatui <i>(pateikimo data bus tikslinama dekanato)</i>	20.. m. gegužės mėn.*
Darbo patalpinimas į ETD duomenų bazę <i>(tikslī data bus nurodyta einamaisiais metais).</i>	20.. m. gegužės mėn.*
Straipsnio SMD darbams parengimas <i>(neprivaloma).</i>	20.. m. .... mėn.
Numatoma gynimo data <i>(tikslī data bus nurodyta dekanato einamaisiais metais).</i>	2015 m. birželio mėn.*

Pastaba: *-- lentelėje eilučių ir datų nekeisti.

Individualus magistro baigiamojo darbo planas apsvaistytas ..... katedros (instituto) posėdyje 20.. m. .... mėn. .... d., Protokolo Nr. ....

Darbo vadovas (-ė)

(parašas)

pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė

Studentas (-ė)

(parašas)

Vardas, pavardė

MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO VERTINIMAS RECENZENTO VERTINIMAS

Darbo autorius: _____
 Magistro baigiamojo darbo pavadinimas: _____
 Studijų programa: Maisto mokslas
 Darbo apimtis: ... puslapiai.

Eil. nr.	Baigiamojo darbo vertinimo kriterijai: (jei nevertinama TAIP(10 balų) – toje pačioje eilutėje po teiginiu privaloma parašyti komentarą)	Vertinimas		
		* Vertinama sveikaisiais skaičiais, t.y., be kablelio.		
		Vertinimas balais		
		10	9-5	4-1
1.	Baigiamasis darbas turi visas struktūrines dalis.			
2.	Darbo apimtis atitinka rekomenduojamą apimtį (35–55 p. be priedų). Baigiamajame darbe išskirti skyrių, skirsnių ir poskyrių pavadinimai. Darbas apipavidalintas pagal nustatytus reikalavimus. Baigiamasis darbas yra be gramatinių, stiliaus, kompiuterinio raštingumo klaidų. Tekstas nuoseklus, moksliskas, logiškas, lakoniškas. Turinys sudarytas teisingai. Pateiktas svarbiausių terminų ir santrumpų žodynėlis. Bibliografinis literatūros sąrašas sudarytas teisingai.			
3.	Santrauka informatyvi, parašyta taisyklinga užsienio kalba, pateikti raktažodžiai. Įvade atskleistas temos aktualumas. Darbo tikslas ir tyrimo uždaviniai atspindi darbo temą ir yra teisingai suformuluoti. Literatūros apžvalga atitinka darbo temą ir yra išsami. Literatūros apžvalgoje yra atskleidžiama tyrimo problema. Literatūros apžvalgoje pateikta mokslinės literatūros analizė. Tekste panaudoti informacijos šaltiniai cituojami teisingai. Visi literatūros šaltiniai susiję su darbo tema.			
4.	Baigiamajame darbe tinkamai ir išsamiai aprašyta darbo atlikimo eiga ir tyrimo metodai. Metodikoje aprašyta statistinė duomenų analizė ir parinkti tinkami statistiniai metodai. Darbe yra pateikti svarbiausi tyrimų rezultatai. Darbo rezultatai yra aprašyti aiškiai ir nuosekliai. Lentelės ir paveikslai pateikti pagal reikalavimus. Rezultatų skyriuje lentelėse ir (arba) paveiksluose pateikti nesikartojantys rezultatai. Statistinė duomenų analizė atlikta teisingai. Tyrimo rezultatų apibendrinime aptarti gauti tyrimų rezultatai juos pagrindžiant ir lyginant su kitų mokslininkų tyrimų rezultatais. Rezultatų aptarime studentas pateikia ir savo nuomonę. Skyriuje „Rezultatų aptarimas“ rezultatų pateikimas nekartoja skyriuje „Rezultatai“ esančio rezultatų pateikimo. Priedai (jei yra) padeda suvokti nagrinėjamą temą.			
5.	Darbo išvados atitinka iškeltą darbo tikslą ir uždavinius. Darbo išvados tinkamai parašytos (konkrečios, informatyvios). Pateikta praktinė gautų rezultatų reikšmė. (Jeigu darbas taikomas.) Pateikti pasiūlymai yra teisingi (siejasi su baigiamojo darbo išvadomis, apibendrinimu).			
*Pastaba: Galutinis recenzento vertinimas pateikiamas šimtųjų dalių tikslumu, sudėjus priskirtus recenzento vertinimo kriterijams balus ir padalinus juos iš vertinimo kriterijų skaičiaus, t.y. 5. Pagal LSMU Studijų reglamento šeštojo skirsnio 245 punktą: Studento				

ir klausytojo galutinio dalyko (modulio) įvertinimui vartojama dešimties balų vertinimo skalė. Žemiausias teigiamas balas yra 5. Vertinimo balui apskaičiuoti apvalinant šimtasias balų dalis taikomos matematinės apvalinimo taisyklės pvz., $6,49 = 6$, o $6,50 = 7$ (išskyrus apvalinimą iki žemiausio teigiamo balo, kai jis mažesnis už 5, pvz., $4,75 = 4$).

Recenzento klausimai:

Recenzento išvada:

Baigiamojo darbo įvertinimas balais:

(pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė)

(data)

(parašas)

Baigiamojo darbo recenzento ir Komisijos narių vertinimas (balas) yra priskiriamas vienam iš trijų pasiekimų – slenkstiniam, tipiniam ir aukštesniajam – lygmenų:

Įvertinimo reikšmė	Pasiekimų lygmuo	Įvertinimas	Apibūdinimas
Baigiamasis darbas įvertintas teigiamai ir (ar) apgintas	Puikus	10 (puikiai)	Puikios, išskirtinės žinios ir gebėjimai
		9 (labai gerai)	Tvirtos, geros žinios ir gebėjimai
	Tipinis	8 (gerai)	Geresnės nei vidutinės žinios ir gebėjimai
		7 (vidutiniškai)	Vidutinės žinios ir gebėjimai, yra neesminių klaidų
		6 (patenkinamai)	Žinios ir gebėjimai (įgūdžiai) žemesni nei vidutiniai, yra klaidų
	Slenkstinis	5 (silpnai)	Žinios ir gebėjimai (įgūdžiai) tenkina minimalius reikalavimus
	Baigiamasis darbas įvertintas neigiamai ir (ar) neapgintas	–	4 (nepatenkinamai)
3 (nepatenkinamai)			
2 (nepatenkinamai)			
1 (nepatenkinamai)			

MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ BAIGIAMOJO DARBO VERTINIMAS BAIGIAMŲJŲ DARBŲ KOMISIJOS NARIO VERTINIMAS

Maisto mokslo studijų programos _____ grupės _____ kurso
 Studento (-ės) _____
 Magistro baigiamojo darbo _____
 pavadinimas _____

Eil. nr.	Baigiamojo darbo pristatymo vertinimo kriterijai	Vertinimas		
		* Vertinama sveikaisiais skaičiais, t.y., be kablelio.		
		Vertinimas balais		
		10	9-5	4-1
1.	<i>Pristatė pagrindinę baigiamojo darbo problemą. Pagrindė darbo tikslą ir uždavinius.</i>			
2.	<i>Nuosekliai pateikė tyrimo metodiką, nurodė pagrindinius tyrimo būdus, tyrimo eigą. Nurodė, kokiais statistinės analizės metodais buvo apdoroti duomenys.</i>			
3.	<i>Nuosekliai pristatė gautus rezultatus. Rezultatų vaizdinė medžiaga informatyvi, lengvai suprantama. Pateikė savo rezultatų interpretaciją.</i>			
4.	<i>Išvados pagrįstos, konkrečios. Praktinės rekomendacijos ir (ar) pasiūlymai (jei buvo) pateikti remiantis tyrimo rezultatais.</i>			
5.	<i>Išlaikyta pranešimo loginė seka. Teisingai ir išsamiai atsakyta į klausimus: pateiktus recenzento (jei buvo); pateiktus komisijos narių (jei buvo). Redakcinio pobūdžio pristatymo kokybė yra gera (ilustracijų kokybė, teksto dydis ir t. t.). Pristatymas buvo vizualus. Pranešimo kalba buvo sklandi. Pranešimo trukmė buvo tinkama (ne ilgiau kaip 12 min.).</i>			
<p>*Pastaba: Galutinis recenzento vertinimas pateikiamas šimtųjų dalių tikslumu, sudėjus priskirtus recenzento vertinimo kriterijams balus ir padalinus juos iš vertinimo kriterijų skaičiaus, t.y. 5. Pagal LSMU Studijų reglamento šeštojo skirsnio 245 punktą: Studento ir klausytojo galutinio dalyko (modulio) įvertinimui vartojama dešimties balų vertinimo skalė. Žemiausias teigiamas balas yra 5.</p>				

Kiti baigiamųjų darbų komisijos nario pastebėjimai ir argumentai:

Komisijos nario užduoti klausimai:

Magistro baigiamojo darbo įvertinimas balais

(Vertinimo komisijos nario įvertinimas pažymiu (10 balų sistemoje))

(pedagoginis vardas, mokslo laipsnis,)

(parašas)

(vardas, pavardė)

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
MAISTO MOKSLO MAGISTRANTŪROS STUDIJŲ PROGRAMA
NUOLATINĖS arba IŠTĖSTINĖS STUDIJOS
...(IRAŠYTI PADALINĮ)... PADALINYS

STUDENTO VARDENIO PAVARDENIO

X kurso, x grupės

ATASKAITA

Magistro baigiamojo darbo rengimo laikotarpis:
yyyy mm dd – yyyy mm dd

Kaunas, metai

**Baigiamojo darbo
pavadinimas:** _____

1. Literatūros analizė nagrinėjama tema.

(Aprašyti, kiek ir kokios (mokslinės) literatūros išanalizuota, kokiose duomenų bazėse ieškota, kokie žurnalai daugiau analizuoti, kokiomis tematikomis domėjotės savarankiškai ir t. t. Nereikia pateikti straipsnių sąrašo)

2. Baigiamojo darbo autoriaus įsisavintos tyrimų metodikos, numatyti taikyti statistinės analizės metodai *(trumpas aprašymas).*

3. Surinkta eksperimentinės ar kitos medžiagos nagrinėjama tema ir kokios *(trumpas aprašymas).*

4. Kita aktuali informacija *(dalyvavimas kursuose, stažuotėse, konferencijose; skaityti pranešimai konferencijose, seminaruose; paskelbti straipsniai – trumpas aprašymas).*

5. Pagal individualų planą visas užduotis įvykdžiau (neįvykdžiau).

Magistro baigiamojo darbo rengimo ataskaita apsvarstyta ..... katedros (klinikos / instituto) posėdyje 20.. m. .... mėn. .... d., Protokolo Nr. ....

Darbo vadovas

(parašas)

Prof. dr. Vardenis1 Pavardenis1

Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis Vardas Pavardė

Katedros vedėjas

(parašas)

Prof. dr. Vardenis2 Pavardenis2

Pedagoginis vardas, mokslo laipsnis Vardas Pavardė

Studentas

(parašas)

Vardenis Pavardenis

DARBAS ATLIKTAS ..... (įrašyti padalinį)

PATVIRTINIMAS APIE ATLIKTO DARBO SAVARANKIŠKUMĄ

Patvirtinu, kad įteikiamas magistro baigiamasis darbas „.....(įrašyti pavadinimą)..“.

1. Yra atliktas mano paties (pačios).
2. Nebuvo naudotas kitame universitete Lietuvoje ir užsienyje.
3. Nenaudojau šaltinių, kurie nėra nurodyti darbe, ir pateikiu visą naudotos literatūros sąrašą.

(data)

(autoriaus vardas, pavardė)

(parašas)

**PATVIRTINIMAS APIE ATSAKOMYBĘ UŽ LIETUVIŲ KALBOS
TAISYKLINGUMĄ ATLIKTAME DARBE**

Patvirtinu lietuvių kalbos taisyklumą atliktame darbe.

(data)

(autoriaus vardas, pavardė)

(parašas)

MAGISTRO BAIGIAMOJO DARBO VADOVO IŠVADA DĖL DARBO GYNIMO

Darbas atitinka / neatitinka reikalavimus ir yra / nėra parengtas gynimui.

(aprobacijos padalinyje data)

(protokolo numeris)

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS
VETERINARIJOS AKADEMIJA

Veterinarijos fakultetas

Vardas, pavardė

Pavadinimas LT
Pavadinimas EN

Maito mokslo nuolatinių (arba iššestinių) studijų
MAGISTRO BAIGIAMASIS DARBAS

Darbo vadovas: pedagoginis vardas, mokslo
laipsnis, vardas pavardė

Kaunas, metai

DETALIEJI BAIGIAMOJO DARBO STRUKTŪROS REIKALAVIMAI

- Baigiamojo darbo pagrindiniai struktūriniai elementai yra šie:
  - Titulinis lapas;
  - Priešlapis, patvirtinantis apie atlikto darbo savarankiškumą;
  - Turinys;
  - Santrauka lietuvių ir anglų kalbomis;
  - Santrumpos (jei reikia);
  - Įvadas su darbo tikslu ir uždaviniais;
  - Literatūros apžvalga;
  - Tyrimo metodai ir medžiagos;
  - Tyrimo rezultatai;
  - Rezultatų aptarimas;
  - Išvados;
  - Pasiūlymai / Rekomendacijos (jei darbas taikomas);
  - Padėka (neprivaloma dalis);
  - Literatūros sąrašas;
  - Priedai (jei reikia).
- **Tituliniame lape (1 priedas)** pateikiama tokia informacija: aukštosios mokyklos pavadinimas, fakulteto pavadinimas, studento vardas, pavardė, temos pavadinimas (lietuvių ir anglų kalbomis), studijų programos pavadinimas, darbo vadovo pedagoginis vardas, mokslo laipsnis, vardas, pavardė, miestas, metai. Temos pavadinimas turi būti informatyvus, konkretus, atitinkantis baigiamojo darbo esmę.
- **Priešlapyje (2 priedas)** pateikiamas patvirtinimas apie atlikto darbo savarankiškumą bei lietuvių kalbos (užsienio studentams – anglų kalbos) taisyklingumą, baigiamojo darbo vadovo išvada dėl darbo teikimo ir (ar) neteikimo viešam gynimui, baigiamojo darbo aprobavimo padalinyje protokolo numeris ir išvada.
- **Turinys** – tai darbo struktūrą detalizuojanti dalis. Turinys rašomas kaip skyriaus antraštė – didžiosiomis raidėmis. Turinyje sunumeruoti arabiškais skaitmenimis išvardijami darbo skyriai, poskyriai ir skirsniai. Santrumpos, santrauka lietuvių ir užsienio kalba, įvadas, padėka(-os), išvados, rekomendacijos, literatūros sąrašas, priedai nenumeruojami. Turinys pateikiamas tvarkingai, skyrių pavadinimai turi būti rašomi didžiosiomis raidėmis, poskyrių ir skirsnų – mažosiomis. Turinyje pateikti skyrių, poskyrių ir skirsnų pavadinimai ir jų numeracija turi sutapti su darbe pateiktais. Turinys patikslinamas, kai baigiamasis darbas yra užbaigtas.
- **Santrauka (3 priedas)** – trumpas, iki 1 puslapio apimties, darbo esmės išdėstymas. Santraukos lietuvių ir anglų kalbomis rašomos atskiruose puslapiuose. Pirmiausia santrauka rašoma lietuvių, po to užsienio – anglų kalba. Jeigu darbas parengtas anglų kalba, pirmiausia pateikiama santrauka anglų kalba, po to – lietuvių kalba. Santraukoje nurodomas baigiamojo darbo pavadinimas, autoriaus vardas, pavardė, raktažodžiai. Glaustai pateikiama: darbo aktualumas, tikslas, pagrindiniai rezultatai ir išvados. Santraukų turinys lietuvių ir anglų kalbomis negali skirtis. Santrauka rašoma, kai darbas būna baigtas.
- **Santrumpos**– pateikiamos santrumpos, kurios priimtos tarptautiniu mastu arba naudojamos kaip mokslinių pavadinimų trumpiniai. Visos santrumpos, pirmą kartą pateikiamos tekste, turi būti paaiškintos. Nevartoti santrumpų darbo, skyrių, poskyrių ir skirsnų pavadinimuose, išskyrus tuos atvejus, kai tie trumpiniai yra visuotinai priimti.
- **Įvadas** – įžanginė dalis, kurioje išryškinamas darbo aktualumas. Remiantis mokslinėmis publikacijomis, pateikiamas motyvuotas paaiškinimas, kas iki šiol buvo atlikta konkrečioje analizuojamoje srityje ir kokių tyrimų dar trūksta. Taip pagrindžiamas darbo **tikslas** bei iškeliami **uždaviniai**, kurie pateikiami įvado pabaigoje. Įvadas turi būti tiesiogiai susijęs su

konkrečia darbo tema, darbe atliekamais tyrimais bei darbo tikslu. Įvado apimtis iki 2 puslapių.

- **Tyrimo tikslas** – tai suformuluotas siekis gauti konkretų darbo rezultatą. Tikslas turi atitikti temos pavadinimą ir jį aprėpti. Jis formuluojamas glaustai, dažniausiai vienu sakiniu.
- Suformulavus darbo tikslą, nustatomi konkretūs **darbo uždaviniai (rekomenduojami 3-5 uždaviniai)**, leidžiantys pasiekti iškeltą tyrimo tikslą, atskleidžiantys darbo nuoseklumą ir logiką. Darbo uždaviniai turi būti sunumeruoti. Netinka formuluoti tokių uždavinių, kaip pavyzdžiui: „Atlikti literatūros šaltinių analizę pasirinkta tema“ arba „Apibendrinti gautus rezultatus bei pateikti išvadas ir rekomendacijas“, kadangi tai nėra su konkrečia darbo tema susiję uždaviniai, o taikomi visiems baigiamiesiems darbams.
- **Literatūros apžvalga** – atskiruose poskyriuose bei skirsniuose turi būti aprašyti, su baigiamojo darbo tema susiję, kitų mokslininkų atlikti moksliniai tyrimai. Literatūros apžvalga turi būti tiesiogiai susijusi su darbo tema. Rekomenduojama vadovautis naujausiais moksliniais straipsniais (rekomenduojama, kad ne mažiau, kaip 80 proc. sudarytų ne senesni nei 10 metų šaltiniai). Vadovėlių cituoti nerekomenduojama, tačiau knygos, kurios nėra vadovėliai, ir (ar) straipsnių rinkinių pagrindu sudarytos knygos gali būti cituojamos. Literatūros apžvalgos rekomenduojama apimtis iki 30 proc. viso baigiamojo darbo apimties (puslapiais). Nerekomenduojama aprašinėti su darbo tema nesusijusios informacijos.
- **Tyrimo medžiagos ir metodai.** Šioje dalyje pirmiausiai nurodoma tyrimų atlikimo vieta, laikas ir trukmė. Tuomet nuosekliai aprašomos tyrimų medžiagos ir (ar) objektai bei metodai. Jei metodikos standartinės arba publikuotos, patariama aprašyti tik jų esmę ir cituoti. Šioje dalyje nurodomi duomenų apdorojimui naudoti statistinės analizės metodai ir programinės įrangos versija (pvz.: Microsoft Excel, SPSS ar kt.). Pateikiami duomenų grupavimo principai, statistinių duomenų modeliai ir skaičiuoti statistiniai rodikliai. Svarbu aiškiai nurodyti tyrimų apimtis (ištirtų mėginių skaičių, tyrimų pakartojamumą). Metodinė informacija pateikiama, pagal uždavinių suformulavimo eiliškumą. Metodinės dalies pradžioje, rekomenduojama nubraižyti principinę tyrimo schemą. Šio skyriaus apimtis iki 10 proc. viso baigiamojo darbo apimties.
- **Tyrimo rezultatai** – skyrius, kuriame aprašomi baigiamojo darbo autoriaus gauti tyrimų rezultatai. Šiame skyriuje nenaudojami kitų autorių rezultatai. Rezultatai pateikiami tokiau eiliškumu, kaip numatyta uždaviniuose bei metodikoje. Šis darbo skyrius gali turėti poskyrius ir skirsnius. Pateikiami ir aprašomi aiškūs ir pagrįsti atliktų tyrimų, stebėjimų, ekspertizių, klausimynų ar kiti rezultatai. Lentelėse pateikti duomenys nekartojami paveiksluose ir atvirkščiai. Lentelėse ir paveiksluose pateikiami duomenys tekste nekartojami. Tekste interpretuojami ir aprašomi gauti rezultatai, pateikiant nuorodas į lenteles ar paveikslus. Rezultatų skyriuje pateikiami duomenys turi būti apdoroti statistiniais metodais. Šiame skyriuje nerašyti aptarimų, prielaidų ar rezultatų paaiškinimų. Tyrimų rezultatų dalis, pagal apimtį, turėtų sudaryti 30-50 proc. viso darbo apimties.
- **Rezultatų aptarimas.** Šioje dalyje aptariami nustatyti dėsniumai, kurie lyginami su kitų autorių duomenimis, juos cituojant. Taip pat, baigiamojo darbo autorius pateikia savo nuomonę. Šiame skyriuje nereikia kartoti savų tyrimų rezultatų aprašymo, tekstas neturi būti perkrautas skaičiais, nereikia pateikti rezultatų lentelių ir (ar) paveikslų. Šis skyrius, pagal apimtį, gali sudaryti apie 2-3 puslapius, t.y., 3-5 proc. viso darbo apimties.
- **Išvados.** Tai aiškūs, konkretūs apibendrinimai, atitinkantys iškeltus darbo uždavinius. Išvados rašomos naujame lape. Jos yra numeruojamos, formuluojamos tyrimo rezultatų pagrindu, konkrečiai, glaustai ir pateikiamos pagal uždavinių pateikimo eiliškumą, tačiau numeracija gali ir neatitikti uždavinių numeracijos, jei vienam uždaviniui buvo suformuluotos dvi konkrečios išvados. Išvados turi būti tikslios, apibendrinančios ir aiškiai išdėstytos, jose negali būti tik atkartojami rezultatai. Dažniausiai, vienam uždaviniui rašoma viena išvada, tačiau, jei būtina, jos gali būti ir kelios. Išvados turi

parodyti, ar išspręsti darbo įvade iškelti uždaviniai ir (ar) pasiektas darbo tikslas. Šioje dalyje lentelės ir (ar) paveikslai, citatos bei kitokios nuorodos į literatūros šaltinius nėra rašomi.

- **Pasiūlymai / Rekomendacijos.** Šioje dalyje teikiami praktiniai pasiūlymai (rekomendacijos) dėl tyrimo būdų, priemonių, metodų taikymo problemai spręsti. Rekomendacijos suformuluojamos konkrečiai, glaustai, jas numeruojant. Šis skyrius nėra privalomas. Pasiūlymai gali būti ir neišskirti atskiru skyriumi, jie gali būti pateikiami aptarimų skyriuje.
- **Literatūros sąrašas** pateikiamas naujame lape. Pateikiami sunumeruoti naudotos literatūros bibliografiniai aprašymai ir internetiniai šaltiniai. Sąrašas sudaromas vadovaujantis **Vankuverio** sistema. Išsami informacija apie Vankuverio sistemą yra pateikta LSMU internetiniame tinklalapyje, Bibliotekos skiltyje (Informacija vartotojams). Darbe cituotų publikacijų bibliografiniai aprašai pateikiami, pagal jų citavimo eiliškumą tekste, pradedant nuo pirmojo pacituoto šaltinio. Aprašai pateikiami netransliteruoti (pvz., rusų kalba parašyti šaltiniai – kirilica).
- **Priedai** – neprivaloma, bet atskirais atvejais būtina darbo dalis. Prieduose gali būti papildoma, pagalbinė, darbo autoriaus savarankiškai parengta informacija (pvz.: statistinė konkretesnė informacija, apklausos anketos, išsamesnės lentelės, paveikslai, žemėlapiai ir kt.). Prieduose taip pat pateikiama informacija apie darbo tema paskelbtas publikacijas, jei bendraautoriumi yra baigiamojo darbo autorius. Priedų spaudos ženklai nėra įskaitomi į rašto darbo spaudos ženklus. Priedai pavadinami ir numeruojami (pavyzdžiui, 1 priedas. Apklausos anketa). Darbo tekste turi būti nuorodos į priedą.

BAIGIAMOJO DARBO RAŠTVEDYBOS REIKALAVIMAI

- Darbo tekstas turi būti parašytas kompiuteriu vienoje standartinio A4 formato (210 x 297 mm) balto popieriaus lapo pusėje.
- Privaloma baigiamojo darbo apimtis – 30–40 puslapių, neįskaitant priedų.
- Darbas turi būti parašytas lietuvių kalba. Studentui pageidaujant, darbas gali būti rengiamas ir anglų kalba. Studijuojantieji užsienio kalba, darbą rašo sutartyje numatyta kalba (anglų).
- Darbas turi būti įrištas, tvarkingas, parašytas taisyklinga ir sklandžia kalba, be korektūros klaidų ir turi atitikti lietuvių (anglų) kalbos rašybos ir skyrybos reikalavimus. Mintys turi būti išdėstytos aiškiai, nuosekliai, suprantamai, sistemingai.
- Paveikslai (nuotraukos) turi būti geros kokybės, pakankamos raiškos ir papildyti tekste pateiktą informaciją.
- Teksto paraštės: iš kairės – 30 mm, iš viršaus ir apačios – 20 mm, iš dešinės – 10 mm.
- Puslapiai, išskyrus titulinį, numeruojami. Puslapio numeris rašomas lapo apatiniame dešiniajame krašte, arabiškais skaitmenimis, be taškų ir kablelių.
- Kiekvienos pastraipos pirmoji eilutė atitraukiama nuo kairiosios paraštės 10 mm. Pastraipoms nustatoma abipusė lygiuotė – tekstas sulygiuojamas pagal dešiniąją ir pagal kairiąją paraštes.
- Tarp eilučių paliekamas 1,5 eilutės intervalas. Skyrių pavadinimai atitraukiami nuo teksto per 2 eilučių intervalą, poskyrių – per 1,5 eilutės intervalą.
- Darbas spausdinamas *Times New Roman* šriftu. Pagrindinio teksto simbolių aukštis – 12 pt (punktų). Lotyniški terminai tekste turi būti rašomi kursyvu (*Italic*). Procentai lietuviškame tekste žymimi sutrumpintu žodžiu – proc., angliškame tekste – simboliu %. Skaičiai lietuviškame tekste rašomi nurodomi šimtosiomis dalimis (pvz.: 5,62), dešimtasias ir šimtasias dalis nuo sveiko skaičiaus atskiriant kableliu (pvz.: 5,62), o angliškame tekste – tašku (pvz.: 5.62).
- Baigiamojo darbo tekstas skirstomas į **skyrius, poskyrius ir skirsnius**.

- Skyrių pavadinimai rašomi didžiosiomis raidėmis, 16 pt paryškintu šriftu (Bold). Poskyrių pavadinimai rašomi 14 pt, skirsnių – 12 pt paryškintu šriftu, mažosiomis raidėmis, išskyrus pirmąją.
- Skyriaus pavadinimas pradedamas rašyti naujame puslapyje, o poskyriai ir skirsniai – tame pačiame puslapyje. Skyriaus ir poskyrių pavadinimai simetriškai išdėstomi lapo plotyje juos lygiuojant nuo krašto iki krašto. Skirsnių pavadinimai rašyti pradedami, kaip pirmoji pastraipos eilutė.
- Skyrių, poskyrių ir skirsnių skaičius priklauso nuo temos pobūdžio. Skyrių, poskyrių ir skirsnių pavadinimai turi atitikti turinį ir atskleisti nuoseklų, logišką temos nagrinėjimą.
- Pavadinimai į kitą eilutę nekeliami. Po pavadinimo taškas nededamas. Pavadinimas negali būti viename puslapyje, o tekstas prasidėti kitame. Poskyriams suteikiamas skyriaus numeris ir jo eilės numeris (pvz.: 1.1., 1.2. ir t. t.). Skirsniams suteikiamas poskyrio numeris ir jo eilės numeris (pvz.: 1.1.2., 1.1.3. ir t. t.).
- **Lentelės** numeruojamos iš eilės per visą darbą arabiškais skaitmenimis.
  - Lentelės numeris užrašomas virš lentelės, kairiajame kampe prie žodžio „lentelė“. Tiek lentelės numeris, tiek ir žodis „lentelė“ rašomi 12 pt *italic* paryškintu šrifto dydžiu. Lentelės pavadinimas rašomas iš didžiosios raidės, 12 pt *italic* šrifto dydžiu (pvz.: ***1 lentelė. Kviečių cheminė sudėtis.***). Lentelių pavadinimai turi būti informatyvūs. Jei pavadinimas netelpa vienoje eilutėje - parenkamas 1 intervalo (*single*) tarpas. Po lentelės pavadinimo dedamas taškas.
  - Lentelės paaiškinimai / pastabos (jei reikia) yra rašomi 10 pt po lentele.
  - Tekste turi būti pateikiamos nuorodos į lentelę. Lentelės visais atvejais privalo turėti glaudų ryšį su teksto medžiaga ir turi būti atitinkamai komentuojamos.
  - Lentelė turi būti išdėstoma lape vertikaliai arba įrišama taip, kad ją skaitant tekstą reiktu pasukti laikrodžio rodyklės kryptimi.
  - Dydžių dimensijos rašomos lentelės antraštėse, po vaizduojamojo dydžio pavadinimu, o pagrindinėje lentelės dalyje pateikiami tik skaičiai.
  - Skiltyse skaičiai turi būti sulygiuoti. Negalima lentelėje palikti tuščių vietų. Jei duomenų nėra – dedamas brūkšnelis. Pasikartojančių skaičių negalima pakeisti kabutėmis. Kabutės rašomos tik tada, kai lentelės skiltyse pasikartoja tie patys žodžiai.
  - Nedideles lenteles galima talpinti viename lape vieną po kitos. Jeigu lentelės labai ilgos, perkeliant lenteles, kituose puslapiuose pakartotinai rašomos pavadinimas, o lentelės viršuje rašoma, pvz.: ***1 lentelės tęsinys. Kviečių cheminė sudėtis.*** Taip pat, perkeltose lentelėje pateikiama pirmoji eilutė, iš perkeliamosios lentelės.
- **Paveikslai** (grafikai, nuotraukos, schemos, piešiniai), turi būti geros kokybės, pakankamai raiškūs ir numeruojami iš eilės per visą darbą arabiškais skaitmenimis.
  - Paveikslo numeris užrašomas paryškintai po paveikslu centruojant per vidurį su žodeliu „pav.“. Paveikslo pavadinimas, numeris ir žodis „pav.“ rašomi 12 pt *italic* šrifto dydžiu. (pvz., ***1 pav. Grūdų cheminė sudėtis.***). Paveikslų pavadinimas turi būti informatyvus. Jei pavadinimas netelpa vienoje eilutėje, tuomet 1,5 intervalo tarp pavadinimo eilučių nepaliekama (parenkamas 1 intervalo (*single*) tarpas). Po paveikslo pavadinimu dedamas taškas.
  - Paveikslo paaiškinimai / pastabos (jei reikia) rašomi 10 pt dydžio šriftu, po paveikslo pavadinimu.
  - Būtina nurodyti paveiksluose - grafikuose x ir y (jei reikia z ir kt.) ašių pavadinimus bei matavimo vienetus.
  - Jei paveikslai sukurti kitų autorių, jie turi būti cituojami.
  - Tekste turi būti pateikiamos nuorodos į paveikslą (pvz., Tekstas tekstas tekstas (1 pav.)).
  - Paveikslai visais atvejais privalo turėti glaudų ryšį su teksto medžiaga ir būti atitinkamai komentuojami. Tekste negali kartotis paveiksle pateikti rezultatai.
  - Paveikslai išdėstomi pačiame tekste, prieš tai pateikiant nuorodas į juos arba prieduose.
  - Paveikslai su jų numeriais ir pavadinimais turi būti pateikiami viename lape ir nekeliami.
- **Literatūros šaltinių citavimas.** Cituojant literatūros šaltinius tekste reikia vadovautis **Vankuverio** (*Vancouver*) sistema. Literatūros šaltinį cituojant tekste pirmą kartą, paprastuose skliaustuose nurodomas jo numeris arabišku skaičiumi, pvz., (1). Pakartotinai

cituoiant tą patį šaltinį kitoje teksto vietoje, paliekamas originalus citavimo numeris. Kai autorius minimas tekste, rašoma taip: „V. Pavardė (5) teigia, kad ...“. Kai keli šaltiniai yra cituojami toje pačioje vietoje, juos nurodantys skaičiai atskiriami kableliu pvz., „Baltymų metabolizmas prieskrandyje yra mikroorganizmų medžiagų apykaitos veiklos rezultatas (16, 19). Jei keli šaltiniai pateikiami eilės tvarka, juos nurodantys skaičiai atskiriami brūkšneliu, pavyzdžiui „Grūduose yra didelis krakmolo kiekis (5–7, 12)“. **Nenaudoti** brūkšnelio tarp citavimo šaltinių jei cituojami tik du gretimi šaltiniai (1, 2). Tekstas turi būti cituojamas ir kitų autorių teiginiai perfrazuojami neiškraipant esmės. Pažodžiui atkartojamos kitų autorių mintys, turėtų būti pateikiamos kaip citata (kabutėse). Viešai skelbti kūrinių tekstą baigiamajame darbe, naudojant kito autoriaus originalias idėjas ar mintis ir nenurodant jų autoriaus, yra neetiška ir laikoma plagijavimu. Rekomenduojama remtis moksliniais straipsniais bei knygomis, tačiau ne vadovėliais. Dauguma literatūros šaltinių turi būti ne senesni nei 10 metų (išskyrus būtinus atvejus).